

๑๔

คิด ผิด คิด ใ ห้ มั ้ ได้

(๑)

ดูก่อนเธอผู้เห็นภัยในวัฏสงสารทั้งหลาย สัตว์ที่กลับมา
เกิดในหมู่มนุษย์มีน้อย เหมือนฝุ่นในเล็บมือของเรา โดยที่แท้
สัตว์ที่พากันไปเกิดเป็นอย่างอื่นนอกจากมนุษย์มีมาก เหมือน
ฝุ่นในพื้นปฐพีใหญ่

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๑)

๓๑๓

กว่าที่เราจะได้เกิดมาเป็นมนุษย์นั้น ต้องใช้เวลาแสนยาวนาน ต้องเป็นผู้มีบุญบารมีมากพอที่จะมาเกิดเป็นมนุษย์ เมื่อเกิดแล้วก็เชื่อว่าคงดำรงอยู่อย่างสะดวกสบาย ส่วนใหญ่มักประสบกับอุปสรรค หรือความไม่ปลอดภัยทั้งจากภัยต่างๆ ในชีวิตและภัยในสังสารวัฏ หากประมาทพลาดพลั้งไปสร้างบาปอกุศล ก็จะเป็นผลให้ตกไปสู่ภพภูมิที่ทุกข์ทรมาน ต่อเมื่อได้พบเจอภัยแล้งมิตร จากชีวิตที่เคยดำเนินผิดพลาดก็จะมีโอกาสหวนมาสู่เส้นทางที่ถูกต้องดังามได้

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสสอนภิกษุทั้งหลายในอัญญตรสูตร ความว่า

“ดูก่อนเธอผู้เห็นภัยในวัฏสงสารทั้งหลาย สัตว์ที่กลับมาเกิดในหมู่มนุษย์มีน้อย เหมือนฝุ่นในเล็บมือของเรา โดยที่แท้สัตว์ที่พากันไปเกิดเป็นอย่างอื่นนอกจากมนุษย์มีมากเหมือนฝุ่นในพื้นปฐพีใหญ่”

เกิดมาเป็นมนุษย์ต้องรู้ว่า ชีวิตต้องการอะไร และอะไรคือเป้าหมายของชีวิต หากสงสัยในคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ต้องพิสูจน์ด้วยพุทธวิธี เพราะถึงจะค้นคว้าด้วยวิธีใดๆ ในโลก ก็ไม่สามารถไปรู้ไปเห็นได้ นอกจากจะต้องหยุดใจให้ได้ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ยังไม่สามารถพิสูจน์สิ่งเหล่านี้ได้

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๑)

๓๑๔

เช่นเดียวกับพระราชผู้เป็นนักทดลองในอดีตพระนามว่า พระเจ้าปายาลิ พระองค์ทรงเป็นนักปกครองที่เก่งมาก และเป็นผู้ที่ชอบแสวงหาความรู้ และคำตอบด้วยตนเอง สิ่งที่สงสัยในใจเสมอมา คือมนุษย์ตายแล้วไปไหน หลังจากที่ทรงเที่ยวถามสมณชีพรามณ์ไปจนทั่วแล้ว ก็ยังไม่ได้รับคำตอบที่น่าพอใจ ในที่สุดพระองค์ตัดสินใจพระทัยค้นคว้าทดลองเอง แล้วตัดสินใจเองว่า “โลกหน้าไม่มี ตายแล้วสูญ ผลวิบากกรรมที่สัตว์ทำดีหรือทำชั่วไม่มี” เมื่อตัดสินใจเช่นนี้แล้ว ภูมิใจมาก โดยไม่รู้ว่า พระองค์กำลังยืนอยู่บนเส้นทางของความผิดพลาดที่ใหญ่หลวง

*วันหนึ่ง พระเจ้าปายาลิรู้ว่า พราหมณ์และคฤหบดีชาวเมืองมากมายต่างพากันเข้าไปฟังธรรมของพระกุมารกัสสปะ และทรงได้ยินว่า พระเถระเป็นบัณฑิตมีปัญญาเฉียบแหลม เป็นพหูสูตมีปฏิภาณและเป็นพระอรหันต์ เมื่อพระราชารู้ได้ยินกิตติศัพท์เช่นนี้ พระองค์อยากรู้ทันทีว่า คำสอนในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างไร ตรงกับความเชื่อของตนหรือไม่ เพราะพระองค์เชื่อว่าโลกหน้าไม่มี สัตว์ผู้ผิดเกิดขึ้นไม่มี ผลกรรมที่ทำดีหรือทำชั่วไม่มี จึงรับสั่งให้ราชบุรุษผู้ใกล้ชิดไปบอกชาวเมือง

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๑)

๓๑๕

ให้รอพระองค์ด้วย จากนั้นทรงเสด็จเดินทางไปหาพระกุมาร-
กัสสปะเถระเจ้าพร้อมๆ กับชาวพระนคร

ครั้นเดินทางไปถึง ทรงนั่งตรงที่เหมาะสม เมื่อได้โอกาส
จึงเริ่มสนทนา ประกาศความเชื่อของตนทันทีว่า “ท่านกัสสปะ
โยมเชื่อว่า โลกหน้าไม่มี สัตว์ผู้ผุดเกิดขึ้นไม่มี ผลกรรมที่ทำดี
หรือทำชั่วไม่มี” พระเถระจึงถามว่า “ทำไมพระองค์จึงมีความเชื่อ
เช่นนั้นเล่า มหาบพิตร” “ก็เพราะโยมได้ค้นคว้าทดลองจนได้รับ
ผลเป็นที่น่าพอใจแล้ว” พระองค์ทรงเล่าวิธีการให้ฟังว่า

“โยมมีมิตรอำมาตย์ญาติสาโลหิตมากมายที่ประพฤดิ
ทุจริต คือ ข่าสัตรว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม พุดเท็จ
พุดส่อเสียด พุดคำหยาบ พุดเพ้อเจ้อ มากไปด้วยความเพ่งเล็ง
คิดปองร้ายผู้อื่น และมีความเห็นผิด ต่อมาคนเหล่านั้นเจ็บป่วย
ใกล้จะตาย โยมพิจารณาว่า คงไม่รอดแน่ หมอก็ลงความเห็น
อย่างนั้น จึงเข้าไปหาคนพวกนั้นพร้อมกับขอร้องว่า มีสมณ-
พราหมณ์ในโลกนี้ชอบสั่งสอนว่า คนประพฤติทุจริต ตายไปจะ
เข้าถึงอบาย ทุกคติ วินิบาต นรก ท่านก็เป็นคนประพฤติกุศลธรรม
ถ้าคำพุดของสมณพราหมณ์พวกนั้นเป็นจริง ท่านตายไปแล้วก็
จะไปสู่ภพภูมินั้น ถ้าท่านตายไปและเกิดในอบายจริงๆ ละก็
ขอท่านกรุณามาบอกเราหน่อยเถอะ ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม
สิ่งใดที่ท่านได้เห็นและมาบอกเรา สิ่งนั้นเท่ากับเราประสบด้วย

คิด ผิด คิด ใหม่ ได้ (๑)

๓๑๖

ตนเอง เมื่อโยมพุดจบคนบาปเหล่านั้นทุกคนต่างยินดีรับคำ แต่ ครั้นตายไปแล้ว ทุกคนก็เจ็บหายไพบหมด ไม่มีใครมาบอกหรือส่ง ตัวแทนมาบอกโยมสักคนเดียว ท่านกัสสปะ ด้วยเหตุนี้โยมจึงได้ วิวินิจฉัยแน่นอนว่า โลกหน้าไม่มี สัตว์ผู้ผุดเกิดไม่มี ผลกรรมที่ทำ แล้วไม่มีผลใดๆ ทั้งนั้น”

พระกุมารกัสสปเถระได้ฟังถ้อยคำของพระเจ้าปายาสี ท่านก็นิ่งๆ พลงย้อนถามว่า “มหาบพิตร ลองฟังอาตมาเล่าให้ฟัง สักเรื่องนะ สมมติว่า มีราชบุรุษจับโจรผู้ร้ายที่มีความผิดมาก แล้วทูลพระองค์ว่า เจ้าโจรผู้นี้มีความผิดขั้นร้ายแรง พระองค์ จงลงโทษให้สาสมเถิด มหาบพิตรจึงบอกพวกราชบุรุษให้เอา เชือกมัดอย่างแน่นหนา แล้วให้โกนผมพาตระเวนไปประจานทั่ว ทุกตรอกซอกซอย จากนั้นตรัสรับสั่งให้ประหารชีวิต ราชบุรุษ จึงนำเขาไปสู่ตะแลงแกงเพื่อลงโทษ เจ้าโจรผู้นั้นขอร้อง นายเพชฌฆาตว่า ท่านเพชฌฆาต โปรดเมตตาปล่อยข้าพเจ้า ให้เป็นอิสระชั่วคราวเถิด ข้าพเจ้าขอกลับบ้านไปลาญาติพี่น้อง ที่เมืองใกล้ๆ นี้ก่อน แล้วจะกลับมาให้ท่านประหารชีวิตในภายหลัง เจ้าโจรร้ายอ้อนวอนซ้ำแล้วซ้ำเล่าเช่นนี้ เพชฌฆาตผู้ซึ่ง เคร่งครัดในหน้าที่จะยอมปล่อยตัวเจ้าโจรหรือไม่ มหาบพิตร” พระเจ้าปายาสีได้ฟังเช่นนั้น ทรงตอบทันทีว่า “ท่านกัสสปะ ไม่มีทางปล่อยหรือ ก นายเพชฌฆาตต้องทำตามหน้าที่อย่าง

คิด ผิด คิด ใหม่ ได้ (๑)

๓๑๗

เคร่งครัด เขามีแต่จะประหารทันทีทีเดียว”

พระกุมารกัสสปะกล่าวต่อไปว่า “ขนาดโจรที่จะถูกประหารชีวิต เป็นมนุษย์แท้ๆ ยังไม่ได้รับการผ่อนผันจากนายเพชรฆาตซึ่งเป็นมนุษย์ด้วยกันเลย ช้ำยังจะถูกลงโทษลงทัณฑ์ทรมานตรงนั้นทันที อุปมานี้ฉันใด มิตรอำมาตย์ญาติสาโลหิตของมหาบพิตร ประพฤติชั่วทางกาย วาจาใจ ทิ่มมหาบพิตรลั้งไปก่อนที่จะพวกเขาจะตาย ครั้นเขาตายไปอุบัติในนรก แม้เขาจะอ้อนวอนว่า ขอนายนिरยบาลอย่าเพิ่งลงโทษข้าพเจ้าเลย ขอกลับไปบอกพระเจ้าปายาสีก่อน ว่าโลกหน้ามีจริง นรกมีจริง สัตว์นรกที่ผุดเกิดขึ้นมีจริง กรรมดีกรรมชั่วมีผลจริง แล้วข้าพเจ้าจะกลับมาให้ท่านลงโทษ พวกนายนิรยบาลก็ไม่มีทางผ่อนผัน ฉันนั้น เช่นกัน มหาบพิตร”

พระเจ้าปายาสีฟังแล้วอึ้งไปสักครู่ จนด้วยเหตุผล แต่ไม่จนในความเชื่อของตน ไม่ยอมแพ้อะไรนั้น จึงถามพระเถระว่า “ท่านกัสสปะ ท่านกล่าวเช่นนั้นก็ถูก แต่โยมยังมีอีกเรื่องหนึ่งคือญาติพี่น้องที่ทำบุญทำกุศลมากมาย งดเว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ มีความเห็นชอบเป็นสัมมาทิฐิ เมื่อเขาป่วยใกล้จะตาย โยมก็เข้าไปหาพร้อมกับขอร้องว่า พวกสมณพราหมณ์ชอบสอนว่าคนทำความดี งดเว้นจากบาปอกุศล ตายไปจะไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์ ท่านเองก็เป็นคนอย่างนั้น หากถ้อยคำที่พวกสมณ-

คิดผิดคิดใหม่ได้ (๑)

๓๑๘

พราหมณ์กล่าวเป็นจริงละก็ ตัวท่านจะต้องไปเกิดในสุคติภูมิแน่นอน ถ้าท่านตายไปแล้วได้เกิดบนสวรรค์ เสวยสุขสมบัติของท่านโปรดกลับมาบอกเราหน่อยเถิด คนเหล่านั้นก็ยินดียรับคำทุกอย่าง แต่ครั้นตายไปแล้วก็เห็นเจียบหายไปทุกคน ไม่มีใครสักคนที่กลับมาบอกโยมเลย โยมจึงมีความเห็นดังที่พูดกับท่านในตอนต้นนั่นแหละ”

จะเห็นว่า ความคิดความเห็นของคน มีผลยิ่งใหญ่ต่อชีวิตมาก ความเชื่อกับความถูกต้องไม่จำเป็นต้องตรงกันเสมอไป บางครั้งความเชื่อเป็นอย่างหนึ่ง แต่ความเป็นจริงอาจจะเป็นอีกอย่างหนึ่งก็ได้ เหมือนความเชื่อของพระเจ้าปายาสีที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง

ครั้นพระกุมารกัสสปเถระฟังดังนั้นจึงตอบว่า “สิ่งทีพระองค์พูดก็น่าฟังอยู่ แต่อยากจะเล่าอีกเรื่องให้มหาบพิตรฟัง สมมติว่ามหาบพิตรได้ไปเห็นบุรุษคนหนึ่ง จมอยู่ในหลุมคูถจนมืดศีรษะ พระองค์รู้สึกสงสาร จึงบอกราชของครุฑให้ช่วยเขา ขึ้นมาจากหลุม แล้วทำความสะอาดให้บุรุษนั้นจนสะอาดหมดจด ชัดสีฉวีวรรณให้ ทาด้วยน้ำมันอย่างดี และลูบไล้ด้วยของหอม แต่งหน้าแต่งผมให้สวยงาม ประดับด้วยพวงดอกไม้ และผ้าซึ่งมีราคาแพง อยากถามมหาบพิตรว่า ชายหนุ่มที่เคยจมอยู่ในหลุมคูถเน่าเหม็นนั้น เมื่อได้รับการประดับประดาด้วยอาภรณ์

คิด ผิด คิด ใหม่ ได้ (๑)

๓๑๕

อันสวยงามเช่นนั้นแล้ว จะต้องการลงไปอยู่ในหลุมคู่นั้นอีกหรือไม่”

พระราชาทอบทันทีว่า “ไม่มีใครจะโง่กลับลงไปอยู่อีกหรอก เพราะหลุมคู่นั้นไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็นเป็นสิ่งปฏิกุลน่ารังเกียจ” พระเถระกล่าวว่า “พวกมนุษย์เองก็เหมือนกัน ร่างกายนี้มีกลิ่นเหม็น เป็นของปฏิกุลไม่สะอาด ปราภฏแก่พวกเหล่าเทพยดาในระยะห่างประมาณ ๑๐๐ โยชน์ เมื่อตายไปเกิดเป็นเทวดา มีทิพยสมบัติที่ละเอียดประณีตสวยงามมากกว่าสมบัติในโลกมนุษย์มากมาย เสวยสุขจนลืมนวันลืมนคืน การที่จะคิดกลับมาบอกรบอบพิตรนั้นยากมาก เหมือนกับคนที่ขึ้นจากหลุมคู่อที่เ็นเหม็นแล้วแต่งตัวสวยงาม ไม่ต้องการจะกลับลงไปหลุมคู่ออีก เป็นเช่นนี้แหละมรณพิตร”

พระเจ้าปายาสยังไม่หมดปัญหา ยังมีคำถามอีกมากมาย จะนำมาเล่าในโอกาสต่อไป ถ้าเรามีปัญหาสงสัย จงแสวงหาผู้รู้ที่เป็นผู้รู้แจ้งเห็นจริง แล้วฟังคำของท่าน ทำตามท่าน เราก็จะได้ปัญญา กายธรรมเป็นผู้รู้ที่แท้จริง เมื่อเข้าถึงแล้วจะทำให้เราหายสงสัยในเรื่องนรกสวรรค์ โลกนี้โลกหน้า ชีวิตเราจะมีความสุขและปลอดภัย ขอให้ตั้งใจฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ปฏิบัติธรรมกันให้ถูกวิธีอย่างสม่ำเสมอทุกๆ วัน จะสมปรารถนาทันทุกคน